

Wyjaśnienie ks. kardynała Kakowskiego w sprawie znaczenia i celu listu pasterskiego

WARSZAWA, 18.12. Znaczenie i cel listu pasterskiego, wydanego w dniu 5 b. m., t. j. w dniu rozpisania wyborów do Sejmu i Senatu, są jeszcze przedmiotem przeróżnych komentarzy politycznych. Treścią roztrząsań jest pytanie, czy list pasterski, nawołując wszystkich katolików do zjednoczenia w czasie wyborów, zacięwał ich przez to do walki z rządem.

Co zyskał Gdańsk, to stracił Królewiec na służbie dla Polski

Ile port gdański zyskał na związaniu Wolnego Miasta Gdańska z Polską, może ilustrować porównanie jego ogólnego obrotu statków ładownych i pustych z Królewcem. Gdy w roku 1913 w pierwszym półroczu ogólny obrót wynosił dla Królewca 2362 okręty o pojemności 2.114.706 cbm., a dla Gdańska 2845 okręty o pojemności 2.589.399 cbm., to w r. 1927 w pierwszym półroczu obrót Gdańska wyniósł: 6.678 okrętów o pojemności 10.498.479 cbm., a Królewca 1.457 okrętów o pojemności 1.712.233 cbm.

Projekt państwowej Rady gospodarczej w specjalnym Komitecie porozumiewawczym

Komisja opiniodawcza rolnicza przy prezesie Komitetu ekonomicznego ministrów opracowała projekt Państwowej Rady gospodarczej, która miałaby zastąpić do czasu powołania na mocy art. 68 konstytucji naczelnej Izby gospodarczej Rzeczypospolitej.

Historyczne Oleandry w Krakowie pod opieką Związku legionistów polskich

KRAKÓW, 17.12. Sekcja ekonomiczna Rady miejskiej przeznaczyła dla Związku legionistów polskich grunty gminne w wylotu ul. Wolskiej pod budowę monumentalnego gmachu na cele tego Związku i jemu pokrewnych oraz na cele wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego młodzieży

GIEŁDA

WARSZAWA, 18.12. NOTOWANIA OFICJALNE z dnia 17 b. m. Waluty i dewizy. Dłazy Stowarz. Zjednoczonych S.S. (sprzed. 2.900, kupno 8.860). Belgia 124,75 (sp. 125,00, kup. 124,44). Holandia 360,50 (sp. 361,40, kup. 359,00). Lond. 135,1 (pół. 43,62, kup. 43,41). Nowy Jork 8,90 (sp. 8,92, kup. 8,88). Paryż 35,00 (sp. 35,18, kup. 35,01). Praga 26,41 i pół (sp. 26,48, kup. 26,35). Szwajcaria 162,14 (sp. 172,57, kup. 171,71). W. i N. Am. 48,38 i pół (sp. 48,51, kup. 48,26). W. i N. 125,85 (sp. 126,16, kup. 125,54).

Przed stabilizacją waluty rumuńskiej

Po ustaleniu równowagi budżetowej i osiągnięciu korzystnego bilansu handlowego rząd rumuński przystępuje do stabilizacji swej monety. Ustabilizowany lej ma mieć wartość około 3 centymów szwajcarskich. Obecnie w obiegu znajduje się około 46 miliardów lei papierowych. Obieg ten ma być zmniejszony do 1.400 milionów leów w 40 proc. pokrytych złotem.

NOWA KLĘSKA BOLSZEWIZMU NA DALEKIM WSCHODZIE

Groźny bunt komunistyczny w Kantonie stłumiony w krwawych walkach ulicznych. Wydarzenia bliższe i bardziej interesujące, odwróciły uwagę ogółu o domowych wypadkach. Jakie rozegrały się ostatnio na Dalekim Wschodzie, Bolszewizm, dążący do opanowania Chin, poniósł dotkliwą klęskę.

Moskiewscy podpalacze świątwa narzucić się na opiekunów narodowego ruchu chińskiego, noszącego nazwę Kuomintangu. Nacjonalistyczny rząd Chin południowych, rezydujący pod przewodnictwem gen. Szang-Kai-Szeka w Nankinie, był przez długi czas pod wpływem emisariuszy z Moskwy. Z czasem wzięli górę w Kuomintangu wpływy mieszczańskie i bliskie stosunki z bolszewikami uległy ozdobieniu a nawet zerwaniu. Agitatorzy bolszewicy weszli na drogę rewolucyjną. W wielkim mieście Chin południowych, w Kantonie, uścisłali dośmiat zamachu stam. Wywołali dnia 14 grudnia strąk powszechny i wypuścili na ulice miasta uzbrojone bandy. Rozpoczął się rabunek miasta, podjęte były próby uchwycenia wtyczki. Rząd wyprowadził przeciw bolszewikom oddziały wiernego wojska, stłumił krwawo zamieszanie i unicestwił znacznych bolszewików. W walkach ulicznych poległo wielu komunistów.

Zabiegł o zwiększenie podkładu złota

W tym celu Rumunja zamierza zaciągnąć pożyczkę zagraniczną w sumie około 260 milionów lewów złotych (50 milionów dolarów) na zwiększenie podkładu złotego dla waluty rumuńskiej.

Mobilizacja warszawskiej dykcji kolejowej

W piątek dn. 23 grudnia odejda pociągi dodatkowe o godz. 19 m. 30 do Zakopanego, o godz. 21.05 do Lwowa, o godz. 18.00 do Ilowa, o godz. 16 m. 45 do Łomży, o godz. 19.50 do Białegostoku, o godz. 14.05 do Lublina. W sobotę dn. 24 grudnia odjedzie o godz. 13.15 pociąg dodatkowy do Łodzi.

Wydarzenia kantonistyczne odbiły się głośnie echem w państwach Europy, mających swoje interesy w Chinach, a głównie w Wielkiej Brytanji. General angielski, Frank Sutton, który ostatnio był doradcą wojskowym dyktatora Chin północnych marszałka Czang-Tso-Lina, oświadcza, że zmniejszenie Kantonu przez bolszewików jest tylko pierwszym krokiem na drodze do bolszewizacji Chin. Mocarstwa zagraniczne powinny połączyć się z Czang-Tso-Linem, który jedynie mocen jest powstrzymać groźbę bolszewizacji. W razie niezarządzenia natychmiastowej interwencji mocarstw zagranicznych — oświadcza general — możemy stracić wszystkie nasze kapitały ulokowane w Chinach, a oszacowane na 200 milionów funtów szterlingów.

Bataliony karne zamiast więzień

Doniosła inicjatywa sądownictwa wojskowego. WARSZAWA, 18.12. Na odbytym w Warszawie pod przewodnictwem szefa departamentu sprawiedliwości M. S. Wojsk. gen. Dańca dwudniowym zjeździe szefów sądów wojskowych i prokuratorów omawiana była m. in. sprawa powołania do życia t. zw. batalionów karnych w armji polskiej.

Umowa o pracę pracowników umysłowych

WARSZAWA, 18.12. Na ostatnim posiedzeniu Rady państwowej omawiano projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o umowie pracowników umysłowych. Projekt ten, uprzednio rozpatrzonego przez komisję Rady państwowej, przesyłać do Rady ministrów.

Lwów zamyka wszystkie kina

Wojna z magistratem o 80-procentowy podatek widowiskowy. Nasz korespondent telefonuje: Właściciele kin we Lwowie postanowili zamknąć wszystkie kina z dniem 15 lutego 1928 r. aż do odwołania przez magistrat 80-procentowego podatku od biletów wstępu.

DZIS W RADJO

WARSZAWA, (Długość fal 1111 m.) Godz. 11 m. 40 — 12: Komunikaty PAT. Godz. 12: Sygnal czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny, nadprogram. Godz. 14 m. 40 — 15: Komunikaty PAT. Godz. 15: Komunikaty meteorologiczne i gospodarcze, oraz nadprogram. Godz. 16 m. 25 — 16 m. 40: Nadprogram i komunikaty. Godz. 16 m. 40 — 17 m. 5: Przegląd najnowszych wydawnictw — omówi: prof. H. Mościcki. Godz. 17 m. 5 — 17 m. 20: Komunikaty PAT. Godz. 17 m. 20 — 17 m. 45: H. Jędrzejko i medycyna szkolna w Polsce w ostatnim dziesięcioleciu — odczyt dr. St. Kopczyńskiego. Godz. 17 m. 45 — 18 m. 15: Program dla najmłodszych.

Advertisement for 'GIEŁDA' (Stock Exchange) listing various international and domestic exchange rates for currencies like the British pound, Polish zloty, and others.

Advertisement for 'Kto się urodził dnia 19 grudnia' (Who was born on December 19th), featuring a small illustration of a person and text about the day's significance.

Advertisement for 'Umowa o pracę pracowników umysłowych' (Agreement for mental workers), discussing labor conditions and government proposals.

Advertisement for 'Lwów zamyka wszystkie kina' (Lviv closes all cinemas), detailing the conflict between cinema owners and the city magistrate over a tax increase.

Advertisement for 'Mobilizacja warszawskiej dykcji kolejowej' (Mobilization of the Warsaw railway directorate), listing train schedules for Christmas.

Advertisement for 'TYDZIEŃ ZAŁOBY I DZIEŃ POSTU' (Week of Mourning and Days of Fasting), mentioning a public event in Warsaw.

Advertisement for 'Bataliony karne zamiast więzień' (Criminal battalions instead of prisons), discussing a military initiative.

Advertisement for 'Umowa o pracę pracowników umysłowych' (Agreement for mental workers), discussing labor conditions and government proposals.

Advertisement for 'Lwów zamyka wszystkie kina' (Lviv closes all cinemas), detailing the conflict between cinema owners and the city magistrate over a tax increase.

Advertisement for 'DZIS W RADJO' (Today on Radio), listing radio programs and schedules.

Advertisement for 'REFERAT PRASOWY w kancelarii ks. kardynała Hlonda' (Press report in the office of Cardinal Hlond), mentioning a public event.

Advertisement for 'Kto się urodził dnia 19 grudnia' (Who was born on December 19th), featuring a small illustration of a person and text about the day's significance.

Niech maleństwa nasze zapomną o nędzy i otrą łzy w dzień Bożego Narodzenia.

Choinka dla dzieci najbiedniejszych

Stowarzyszenie Robotników Katolickich podjęło szlachetną inicjatywę zorganizowania gwiazdki dla dzieci najbardziej niezamożnych i opuszczonych.

Bożego zabłyśnie gwiazdka i dla tych, którzy w nędzy codziennego życia beznadziejnie oczekują światła i lepszego jutra.

Stowarzyszenie Robotników Katolickich w siedzibie swojej przy Rynek Kościuszki 1 w dniu 25 grudnia r. b. organizuje Choinkę.

Wzywamy obywateli miasta Białegostoku do składania ofiar i pieniędzy, starych i nowych ubrań, bielizny, piecywa i t. d.

Obrady Sejmiku Powiatowego

W dniu 17 bm. sali posiedzeń Sejmiku odbyło się drugie z kolei posiedzenie Sejmiku Powiatowego, na którym rozpatrzono szereg spraw, mianowicie: 1) sprawozdanie z wykonania budżetu od 1. IV do 1. XII r. b., 2) sprawy podatkowe na r. 1928/29, 3) zatwierdzenie przepisy i instrukcje o organizacji i prowadzeniu robót starwarko-

wych na drogach gminnych w pow. białostockim, 4) dokonano wyborów 2-ech delegatów do Powiat. Komisji Odbudowy i jednego przedstawiciela do Rady Opiekunów przed Państwową Szkołą Przemysłowo-Rzemieślniczej.

Poza tem rozpatrzono cały szereg innych spraw z dziedzin gospodarki powiatu.

A kiedy dziś udwołuje się do społeczeństwa o ofiary w gotówce i w naturze Stowarzyszenie Robotników Katolickich, nie wątpimy, że inicjatywa tak szlachetna zostanie poparta w całej rozciągłości.

Awantura pijacka.

Powracającego do domu w dniu 15 b. m. o godz. 22 ul. Lipowa w kierunku naprzeciwko kinote-

atru „Modern” Gonęckiego Wolfa, zam przy ul. Rynek Kościuszki 20 zaczęli pisać Stanisław Górzyński i Czesław Haliczki, wskazywając na niego i krzyki, udali się na miejsce i kiedy usiłował awanturników doprowadzić do Komisariatu, Górzyński zdołał wyciągnąć posterunkowemu szablę, z po hwy chcąc ciągnąć Gonęckiego, jednak posterunkowy w porę zdołał odebrać napastnikowi broń.

Odnaczenie zaszczytne

B. naczelnik Wydziału Bezpieczeństwa Urzędu Wojewódzkiego, p. Roman Kwiatkowski, za zasługi położone w walkach o wieczyste prawa Górnośląską został nagrodzony Wielką Gwiazdą Górnośląską zaś p. referent w wojewódzki, p. Zygmunt Strzelecki Gwiazdą Górnośląską.

Wypadek podczas polowania.

Na terenie powiatu Ostrow Mazowiecki podczas polowania został postrzelony w prawą nogę poniżej kolana mieszkaniec wsi Godlewo-Mierniki, gminy Szuborze-Koty Dawidowicz Aleksander przez Zawalichę Bolesława Dawidowicza przewieziono do szpitala w Warszawie.

O krok od nieszczęścia

O godz. 21 m 40 w zamkniętej Kuchni Nauczycielskiej przy ul. Kilińskiego 10 od żelaznego piecyka zatliła się leżarka obok słoniasta wycieraczka. Na skutek zauważonego wydymającego się z kłęgarni dymu usunieto z drzwi zamknięto.

Właściciel sklepu w czasie wypadku na miejscu nie było. Wypadek spowodował go do dalszej walki, udali się do tego domu i pozajęli iluc szyby i rozbięli ramy okienne kolik em.

PAMIĘTAJCIE o gwiazdce dla najbiedniejszych dzieci

ŻADAJCIE WSZĘDZIE

ŚNIEGOWCE KALOSZE

„PEPEGE”

POLSKI PRZEMYSŁ GUMOWY T. A. W GRUDZIĄDZU

ELEGANCKIE

TRWAŁE TANI

Sniegowce damskie z gobar. z eksmit. wyk. gumi wysoki niski	Zł. 25,- 22,-
Kalozse męskie ciepłe damskie	12,70 11,30

Wykupujcie świadectwa przemysłowe

Przypominamy, że świadectwa przemysłowe należy wykupić w miejscowej Kasie Skarbowej do 31 bm.

Kasa Skarbowa posiada szczerzy personel, wobec czego nie ma gwarancji, że w ostatniej chwili wszyscy zdążą wykupić świadectw. Z 5.000 patentów w roku ubiegłym wykonano już około 3.000 świadectw przemysłowych.

Zakończcie roku szkolnego.

W dniu 18 bm. w Szkole Rolniczej w Supraślu odbyło się uroczyste zakończenie roku szkolnego i rozdanie świadectw uczniom na dowód ukończenia tej szkoły

Obecni byli p. starosta Bilek, członkowie Wydziału Powiatowego i goście zaproszeni. Szkołę ukończyło 35 ciu uczni. Nowy rok szkolny rozpocznie się 15-go stycznia 1928 roku.

Zmiany w Zarządzie Powiatowej Kasy Oszczędności

Wobec złożenia rezygnacji przez dotychczasowych członków Zarządu Powiatowej Kasy Oszczędności Karpowicza i Mieńskiego, Sejmik postanowił wydelegować do Zarządu Kasy Oszczędności pp. Kolendo i Dąbrowskiego.

Obecni byli p. starosta Bilek, członkowie Wydziału Powiatowego i goście zaproszeni. Szkołę ukończyło 35 ciu uczni. Nowy rok szkolny rozpocznie się 15-go stycznia 1928 roku.

Delegacja do Rady Szkolnej

Sejmik Powiatowy wydelegował do Rady Szkolnej Powiatowej na miejsce, których kadencja upłynęła, Józefa Lenczewskiego, Donatka Łosia i Jana Piłszewicza.

Kara za opieszałość.

Zarząd Obwodowego Funduszu Bezrobocia uchwalił pociągnąć do odpowiedzialności administracyjno-karnej 17 zakładów, które uchylają się od obowiązków zawiadomienia w 3-dniowym terminie Państw. Urzędu Pośrednictwa Pracy o nowoprzyjętych pracow.

Kto czem wojuje od tego ginie

Michał Oniszczuk, mieszkaniec wsi Tuszcza gm. Maszewo, pod wpływem alkoholu wpadł w szale wojenny, walil tedy tem co miał pod ręką swych przeciwników.

godzinach zmarł, wskutek pęknięcia kości podstawy czaszki.

MIEZANKA Bohma

MIEZANKA BOHMA

ZASTĘPUJE DROGĄ KAWĘ
ZIARNISTĄ MA WYBORNĄ
SMAK I AROMAT.

1816

F. BOHM & CO
S.A. WŁOCŁAWEK

POLA NEGRI

WKRÓTCIE W KINIE „APOLLO”

„APOLLO” NA SCENIE

Ostatni pożegnalny program ulubieńców Białegostoku

MADGE BELLAMY NIUTA

w emocyjnym dramacie ilustrującym przygodę ładnej i biednej szwaczki p. t.

JAK ZROBIĆ Karjerę?

Waruszające przygody. Pokaz najnowszych kreacji bielizny damskiej. Bogata wystawa. Pierwszorzędna gra artystów.

Bolska

WACŁAW ZDANOWICZ

w swoim repertuarze.

Modern Dziś premjera. Kasa 5³⁰. Początek 6³⁰, 8³⁰, 10³⁰

MOTTO: CZCIJ OJCA I WEGO I MATKĘ TWOJĄ.

WIECZNA Miłość

Wielki dramat zyciowy w 9-ciu aktach.

W roli głównej słynna tragiczka znana z filmu „MATKA”

MARRY CAR

Fascynująca treść - Trzęsienie ziemi w San Francisco.

NAD PROGRAM **OFIARY BRAKU MIESZKAŃ** Komedja w 2 aktach

Dr. L. Kryński

Chor. weneryczne, skórne i moczopłciowe
Leczenie, przeswietlanie i znieczulenie promieniami ROENTGENA
Naswietlanie lampą kwarcową
Przyjmuje od godz. 9-11 i 3-7 Kobiety od 7-9
BIAŁYSTOK, ul. Lipowa 43, tel. 5-87.

Doktor M. Kanel

Choroby weneryczne, skórne i włosów.
Leczenie i przeswietlanie promieniami ROENTGENA
Naswietlanie Lampą Kwarcową
Przyjmuje od 9-11 i 3-6 w. Kobiety od 4-8 pp
Białystok, ul. Sienkiewicza 37, tel. 5-95

Dr. Neumark

Choroby weneryczne, kórna i moczopłciowe.
Przyjmuje od g. 10-12 i od 3-8 pp.
Białystok, ulica Kilińskiego Nr 11
Tel. 6-06 (ul. Ni miecka)

Leon Kopelman

Lekarz dentysta

Choroby zębów i jamy ustnej

Sztuczne zęby

Przyjmuje chorych od godz. 9 do 3 pp
w niedziele od 10 do 2 pp.
Białystok ul. Lipowa 17. Tel 11-52

MIÓD

na święta Bożego Narodzenia
pod gwarancją prawdziwej pszczoły
czysty i naturalny z pastki własnej wysyła za poraniem w zapieczętowanych blaszankach i a ko-
z opakowaniami

5 kg. Zł. 16,-
10 kg. Zł. 30,-
20 kg. Zł. 58,-

Pasteka Braci Kul masyckich Horodyszcze poczta Korłów woj. Tarnopol 1882

Dyrekcja Kolei Państwowych w W.linie.

WARUNKI PRENUMERATY: miejscowa z dostarczeniem do domu — 21 5, — zamiejscowa wraz z przesyłką — 21. 5 gr. 50, — zagraniczna Zł. 9.
CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrový — s erokosc szpalty redakc. w tekście na 4 stronie — 70 groszy, z wyjątkiem 50-owa szpalty redakc. — 25 groszy, drobne za wyraz 20 groszy. Układ ogłoszeń dwunastostopniowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Na zasadzie uchwały Zjazdu Krajowego Prowincjonalnego, wszystkie komunikaty instytucji państwowych i społecznych w kierunku podlegania opłacie.
Wydawca i redaktor odpowiedzialny: ANTONI LUBKIEWICZ.
Drukarnia Miszondziska, Białystok Lipowa 25. — Tel. 3-98.